

gælder for landsretssager, men ifølge § 927 også finder anvendelse i byretssager.

Det fremgår ikke udtrykkeligt af retsplejeloven, at parterne har mulighed for at anmode retten om at beramme sagen inden for en rimelig frist.

Retten's afgørelse under domsforhandlingen om at udsætte sagen kan kæres, jf. retsplejelovens § 968, stk. 2.

2.1.2. Udvalgets overvejelser og forslag

Til brug for udvalgets overvejelser har Justitsministeriet i et notat af 12. januar 2004 om effektive retsmidler i forhold til lang sagsbehandlingstid i straffesager gennemgået de krav, der følger af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6 om rettergang »inden en rimelig frist« i bl.a. straffesager og artikel 13 om effektive retsmidler i tilfælde af en krænkelse heraf. Notatet indeholder endvidere en beskrivelse af eksisterende retsmidler i dansk ret og en vurdering af, om disse retsmidler opfylder konventionens krav. Justitsministeriets notat er optrykt som bilag 1 til betænkningen.

Det fremgår af notatet, at der efter Justitsministeriets opfattelse i straffesager findes effektive retsmidler, jf. artikel 13 i konventionen, over for påståede krænkelse af retten til en rettergang inden en rimelig frist, jf. artikel 6, stk. 1, i konventionen. Dette gælder, hvad enten der er tale om perioden forud for sagens indbringelse for domstolene, mens sagen behandles af domstolene, eller efter sagens afslutning, hvad enten sagen afsluttes ved en afgørelse truffet af politiet, anklagemyndigheden eller domstolene.

For så vidt angår muligheden for at klage til den overordnede anklagemyndighed over påståede krænkelse af retten til en rettergang inden en rimelig frist, jf. artikel 6, stk. 1, i konventionen, anbefales det imidlertid, at der udarbejdes retningslinier for behandlingen af sådanne sager, f.eks. i form af en meddelelse fra Rigsadvokaten om muligheden for at klage over politiets sagsbehandlingstid, herunder en nærmere beskrivelse af den overordnede anklagemyndigheds reaktionsmuligheder, f.eks. i form af at pålægge den underordnede anklagemyndighed at træffe afgørelse inden en fastsat frist.

Det anbefales ligeledes, at det præciseres i f.eks. retsplejeloven, at der er mulighed for at anmode om at få berammet en sag, hvis tiltalte/anklagemyndigheden f.eks. mener, at retten til en rettergang inden en rimelig frist er blevet krænkede eller er ved at blive krænkede, og at beslutningen om berømmelse kan kæres til højere ret.

Af betænkningen fremgår, at udvalget har gennemgået det tidsmæssige forløb af en række tilfældigt udvalgte sager hos Statsadvokaturen for særlig økonomisk kriminalitet, der i vidt omfang er repræsentative for den tungere del af de økonomiske sager. Udvalget understreger, at gennemgangen ikke kan tages som udtryk for en statistisk oversigt, men bemærker, at tallene viser ret lange berømmelsestider (perioden mellem anklagemyndighedens indlevering af anklageskriftet til retten og domsforhandlingens start).

Udvalget bemærker bl.a. på baggrund af Justitsministeriets notat, at den lange berømmelsestid kan udgøre et problem i relation til Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6, fordi sagen ofte ligger helt stille i denne periode, hvilket er et af de momenter, der tillægges vægt ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols afgørelser.

Udvalget bemærker, at retsstillingen i dag er sådan, at anklagemyndigheden og den tiltalte har mulighed for at anmode retten om at beramme sagen til domsforhandling og kan protestere mod eventuelle udsættelser, og udvalget henviser i den forbindelse til retspraksis herom.

Udvalget tilslutter sig dog de anbefalinger, som er indeholdt i Justitsministeriets notat af 12. januar 2004, og foreslår på den baggrund en udtrykkelig bestemmelse om, at anklagemyndigheden og den tiltalte kan anmode retten om at beramme en sag. Udvalget finder, at bestemmelsen i givet fald kunne placeres i retsplejelovens kapitel 80 som et nyt stk. 2 til retsplejelovens § 927 a. Udvalget bemærker, at kapitel 80 kun vedrører byretssager, og at der herved ikke tages stilling til nævningsager. Udvalget finder imidlertid, at det særligt er ved de store sager om økonomisk kriminalitet, at problemstillingen vedrørende lang sagsbehandlingstid kan blive aktuel, og disse sager starter altid som byretssager.

Udvalget foreslår endvidere, at det i retsplejelovens § 968, stk. 2, om kære af rettens afgørelser om bl.a. udsættelse tydeliggøres, at en beslutning om ikke at beramme eller først at beramme langt ude i fremtiden eller om ikke at fremme en påbegyndt domsforhandling mest muligt, f.eks. ved kun at anvende én retsdag om ugen i en meget omfattende sag, kan påkæres, uanset at der formelt set ikke foreligger en udsættelse.

Der henvises til betænkningen side 66-69 og side 128.

2.1.3. Justitsministeriets overvejelser

For så vidt angår perioden inden sagen er indbragt for domstolene, henvises til pkt. 1.4 ovenfor, hvoraf fremgår, at Rigsadvokaten har tilkendegivet at ville